

COMPLIANCE A MAGÁNSZFÉRÁBAN – TEHER VAGY LEHETŐSÉG?

DR. ADAMOV DÁVID
ÜGYVÉD
ADAMOV ÜGYVÉDI IRODA

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

COMPLIANCE

Tematika:

1. Bemutatkozás
2. Teher vagy lehetőség?
3. A Vállalati compliance-ről dióhéjban
4. A vállalati compliance jelenlegi és jövőbeli aktív területei
5. Bejelentővédelem

COMPLIANCE

A COMPLIANCE TEHER VAGY LEHETŐSÉG?

- Mindkettő!
- Egyrészt teher, mert a jogszabályok sokrétű kötelezettségeket rónak egy vállalatra és a „nem megfelelő magatartás” komoly kockázatokkal, következményekkel járhat egy vállalat működése során.
- Másrészt saját érdekében egy vállalat mindent köteles megtenni, hogy a tulajdonosok, illetve a finanszírozó pénzintézetek, befektetők felé el tudjon számolni a hatékony és jogszabályoknak megfelelő működésről, ebben pedig hatékony segítség egy jól működő vállalati compliance rendszer.
- Teher, mert beláthatatlan következményei lehetnek pl. egy nemzetközi kereskedelmi szankció vagy egy versenyjogi norma akár nem szándékos megsértésének is. De ugyanakkor a vállalati compliance leveszi ezt a terhet az üzletemberek válláról és lehetőséget biztosít a kiegyensúlyozott üzletmenet folytatására.
- Egyre hatékonyabb hatósági fellépés – várhatóan erősödő tendencia, több megfelelési erőfeszítést fog igényelni.

COMPLIANCE

Mit jelent a vállalati compliance?

- Jogszabályoknak, etikai normáknak történő megfelelés
- Szervezet, amely a megfelelést elősegíti és kontroll illetve támogató funkciót lát el a vállalati szervezetben vagy azon kívül

Mit csinál a compliance egy vállalatnál?

- Etikai és jogi szabályzatokat készít
- Felépít és üzemeltet egy compliance rendszert
- Kockázati térképet és vizsgálati tervet készít
- Vizsgálatokat hajt végre (kulcsszavas keresés, csalásfelderítés) speciális módszertannal
- Őrködik a felelős vállalatvezetés mellett, tanácsadás
- Oktatási programot üzemeltet, tudatosságot növel
- Bejelentéseket kezel és vizsgál ki, biztosítva a vállalat jogszabályoknak megfelelő és etikai normák szerinti működését.

COMPLIANCE

Miért fontos a compliance?

- E nélkül egy vállalat bekötött szemmel sétálhat egy aknamezőn
- Komoly bírságokkal, vezetői felelősséggel járó kockázatokat térképez fel és javaslatokat tesz a kockázatok csökkentésére
- Felelős vállalatirányítás eszköze
- Reputációs és üzleti kockázatok mérséklése
- Befektetői bizalom erősítése
- Több üzleti relációban elkerülhetetlen a léte

Milyen területeken aktív ma egy compliance szervezet?

- Egy vállalat mindig ott aktív, ahol historikusan „*megégette magát*”.
- Ahol a legmagasabb kockázatot azonosítja, tipikusan magas bírság, büntetőjogi következmények.
- Nemzetközi üzleti kapcsolatai is megkövetelik (US Foreign Corrupt Practices Act).

COMPLIANCE

Compliance területek - példák

- **Etika** – tömbösített kódexe a vállalati értékeknek.
- **Versenyjog** – magas bírság kockázat - engedékenységi politika.
- **Korrupció megelőzés** – büntetőjogi jogkövetkezmények – együttműködési kötelezettség.
- **Szankciós politika** – nemzetközi kereskedelmi szankcióknak történő tranzakció szintű megfelelés az üzletmenet része kell, hogy legyen.
- **KYC** – Ismerd meg az üzleti partnered – háttér ellenőrzések.
- **Adatvédelem** – GDPR bevezetése óta kiemelt figyelmet érintő terület
- **Fogyasztóvédelem** – hatékony és gyors panasz menedzsment, fogyasztók jogainak érvényesülése
- **Iparági standardok** – folyamatok ellenőrzése

COMPLIANCE

Milyen compliance területek kerülnek várhatóan a középpontba a közeljövőben?

- Én úgy gondolom, hogy a **korrupciómegelőzés** és a **versenyjogi megfelelés** várhatóan erősödni fog. Az EU-s források – közbeszerzési pályázatokon keresztüli - elosztására tett tagállami vállalások szerintem vállalati szinten is várhatóan odafigyelést igényelnek majd, a kitettség ezeken a területeken várhatóan magasabb lesz.
- A **kereskedelmi szankciók** dinamikus változásának korát éljük, ezért folyamat szintű beépítés és monitoring szükséges.
- **Fogyasztóvédelem** – EU direktíva erősíti a tagállamok közötti együttműködést, a hatékonyabb jogérvényesítést, amelyre elsősorban a digitális piacok adnak okot és alapot.
- **Bejelentővédelem** – EU-s direktíva átültetése várható.

COMPLIANCE

Hogyan tájékozik a compliance szervezet?

- Üzleti jelzések, felső szintű vezetés
- Kockázati térkép alapján
- Akut helyzetekben – pl. versenyhatósági vizsgálat
- Bejelentésekből

Miért fontos a bejelentő?

- Nem minden jogsértés vagy etikai normaszegés jut el a felsővezetőig
- Sokszor a „tűzhöz legközelebb álló” látja tisztán mi folyik az adott üzleti szegmensben
- Bejelentés hiányában egy nagy szervezetnél sokszor látens marad a probléma

Miért fél a bejelentő?

- Sokszor közvetlen kollégát / felettest érint a bejelentés tárgya, nehezen vállalja fel
- Fél a munkáltatói retorzióktól

BEJELENTŐVÉDELEM

Hogyan védjük a bejelentőt?

- Az EU bejelentővédelemről szóló 2019/1937 irányelvét („Irányelv”) a tagállamok 2021. december 17-ig lettek volna kötelesek implementálni.

Az Irányelv implementálásával

- belső (cégen belüli)
- külső (hatósági bejelentést egyszerűen lehetővé tevő) bejelentővédelmi rendszer bevezetése válik kötelezővé
- 250 főnél több munkavállalót majd később az 50 főnél több munkavállalót foglalkoztató cégek esetén lesz jogszabályi elvárás a bejelentőt megfelelő garanciális szabályokkal védő bejelentőrendszer kiépítése.
- Az alapvető titoktartási és bizalmassági követelményeken túlmenően, az Irányelv részletesen szabályozott tájékoztatási, határidőkhöz kötött válaszadási és nyilvántartási kötelezettségeket határoz meg a bejelentők védelmének érdekében.
- Megszabja a belső compliance út elsődlegességét és csak ezt követően lesz lehetőség hatósági bejelentésre vagy a nyilvánossághoz fordulni.

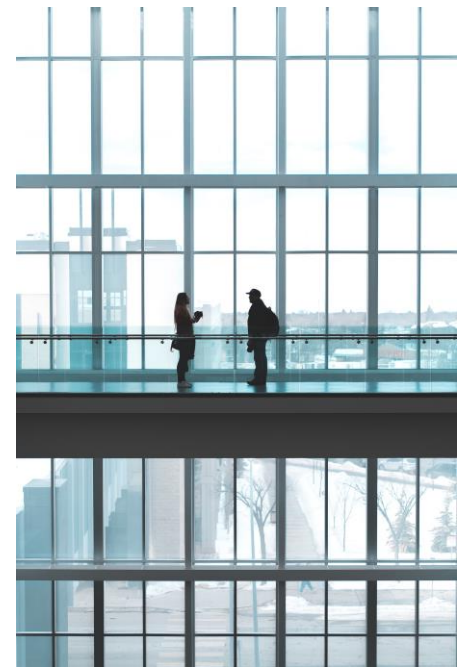
BEJELENTŐVÉDELLEM

Jelenlegi magyar szabályozás

- Már működik a bejelentővédelmi ügyvéd intézménye Magyarországon, (2013. évi CLXV. törvény a panaszokról és a közérdekű bejelentésekről) ez a magyar jogszabály már most teljesíti az Irányelv fő garanciális elvárásait.

Miért jó ez?

- A bejelentői bizalmat erősíti, ha a bejelentőnek az adott etikai- vagy jogszabálysértő (jellemzően kényes) ügyet nem cégen belül kell kommunikálnia, ahol kollégái ismerik őt vagy a panaszolt felet, esetleg alá-fölé rendeltségi viszonyban történik visszaélés.
- A bejelentővédelmi ügyvéd az ügyvédi titoktartási kötelezettsége alapján garantálni tudja, hogy a bejelentő kiléte titkos maradjon így az esetleges retorzióktól való félelem csökkenthető.
- A cégnek azért előnyös egy ilyen konstrukció, mert így a bizalom növelésével minél szélesebb bejelentői kört tud megszólítani, míg a bejelentővédelmi ügyvéd képes előszűrni, illetve anonimizálni a bejelentéseket, akár javaslattal ellátva, a hatékony ügykezelést előkészítve tudja továbbítani a bejelentéseket a cég vezetéséhez.

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE